

Prāvestam Konstantīnam Bojāram – 75

Lai varētu sludināt Dieva vārdu, Bojārs, tēlaini izsakoties, baznīcas uzcēla... pats. Skaisto celtni Meža prospektā 1, kurai nule atzīmēja 10 gadu jubileju.

Katoļticīgie – latvieši, lietuvieši, poļi, arī krievi – uz dzīvi Ogrē apmetās pārsvarā pēc kara, taču vismasveidīgāk – pēc atgriešanās no izsūtījumiem un lēģeriem, kad daudziem represētajiem nācās meklēt jaunu dzīvesvietu. Viņiem bija nepieciešama arī garīgā aprūpe, ko daļēji kompensēja Rīgas dievnamu tuvums. Taču ogrēniešu vajadzības pēc savas baznīcas auga.

1995.gadā arhibīskaps Konstantīnu Bojāru iecēla par Salaspils–Ogres–Birzgales katoļu draudžu prāvestu. Dievnamu celtniecības abās pilsētā risinājās vienlaikus. Neapjukt birokrātijas «džungļos», kāda tolaik (un arī tagad!) ir jautājumu kārtošana valsts iestādēs, prāvestam Bojāram palīdzēja augstākā juridiskā izglītība. Viņš beidzis LVS fakultāti.

Juridisko

– Celtniecībā gan biju pilnīgs nepraša: brīnījos, kas tie par «spilveniem», kas jāliek ēku pamatos, – atceras Bojārs. Taču darbu vadītājs Oļģerts Tamovičs mani ātri vien izskoloja. Tagad bez lielīšanās varu teikt: šo to no celtniecības zinu!

Pie Konstantīna Bojāra atbalstu meklēja arī ikšķilieši. Tika nodibināta Ikšķiles Romas katoļu draudze. Tā sāka sakārtot pirmo kristietības svētvietu Latvijā – salu Daugavas vidū. To atbrīvoja no krūmiem, iekonservēja Livonijas bīskapa Svētā Meinarda vēl pirms deviņiem gadsimtiem celtās mūra baznīcas drupas.

Šodien Svētā Meinarda sala ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Tā ir mūsu otrā Aglona, kur svinēt Svētā Meinarda svētkus ik gadu dodas simtiem svētceļnieku. Baltais krusts uz zilo ūdeņu fona ik vakaru aicina pavērot krāšņo saulrietu.

– Mēs bijām dikti tālredzīgi, – stāsta Bojārs. – Jūtot, ka kāds var privatizēt arī Daugavas malu, steidzami nopirkām zemi, kur ierīkojām laivu piestātni. Svētceļniekiem vai tūristiem caur svešu privātīpašumu nokļūt uz salas būtu lielas problēmas.

Klausoties prāvestu, kļūst skaidrs, ka nav tālu laiks, kad par sava veida svētvietu kļūs visa Ikšķile. Sarūpēta zeme, kur uzstādīts Baltais krusts: šeit būs jaunā Ikšķiles Romas katoļu baznīca. Nobeigumam tuvojas klostera būve. Drīzumā pilsēta saņems lepnu dāvanu: tās centrā pacelsies monuments ar pirmā apustuļa Svētā Meinarda skulptūru. Somijas granītā šo iespaidīgo mākslas darbu, kas kopā ar postamentu pacelsies sešu metru augstumā, kaļ tēlnieks Viktors Suškevičs. Apbrīnojama ir prāvesta Konstantīna Bojāra, teiksim tā – perspektīvas izjūta. Visvērtīgākais

nekustamais īpašums Latvijā šobrīd ir zeme: baznīca, sadarbojoties ar Ogres rajona pašvaldībām, to
steidz iegādāties nākamajiem Dievnamiem.

– Ja ir zeme, tad kaut ko var būvēt, – saka prāvests. – Skatāmies arī tālāk, piemēram, uz Ropažu
novadu, kur dzīvo pāri par 6 tūkstošiem iedzīvotāju, bet katoļu baznīcas nav. 25.augustā tur
noturējām pirmo dievkalpojumu.

Baznīcu celtniecībai zeme iegādāta Birzgalē, Lauberē, Ķeipenē. Nākotnē jauns Dievnams iecerēts
Ķegumā – ļoti skaistā vietā.

Projektus piemeklēs tādus, kas dabiski iekļautos Latvijas lauku ainavā. Pirmā bezdelīga jau ir
redzama Lēdmanē, kur pirms diviem mēnešiem iesvētīja gulbūves baznīcu. Pagaidām tādu vienīgo
ne tikai Latvijā, bet, iespējams, Eiropā.

Vaicāts par padomju varas gadiem, Konstantīns Bojārs (tolaik saukts par Kostju!) kā skaldīt
noskalda:

– Man par savu pagātni nav noslēpumu un nav kauns. Jūtos gandarīts, ka, strādājot tā laika Iekšlietu
ministrijas struktūrās, – nejaukt ar Valsts drošības komiteju! – varēja cīnīties ar
kriminālnoziedzniekiem. Pārsvarā tie bija zagļi, laupītāji.

Par daudz smagākiem noziegumiem tiesātie nereti iegriežas baznīcā: ne jau krustu pārmet vai kaut
ko nožēlot. Vajadzīgs padoms, kāda kapeika naudas... «Dai spravku!» (Iedod izziņu! – latviski) –
pavēl priesteris. Tā, protams, tiek pasniegta ar smīniņu... «Tu neesi audzinājis savus bērnus, saku,
tev ir četras sodāmības, tanī skaitā – par ļaunprātīgu izvairīšanos no alimentu maksāšanas. Ko tu dari
tagad?!»

Nu gan acis ir lielas! Nevar taču zināt, ka runā ne tikai ar garīdznieku, bet arī ar bijušo policijas
pulkvežleitnantu.

Pēc universitātes beigšanas Bojārs dienestu iekšlietu struktūrā sāka kā operatīvais pilnvarotais, tad –
kā vecākais inspektors kriminālmeklēšanā. Visbeidzot – Rīgas pilsētas Maskavas rajona Iekšlietu
daļas priekšnieka pirmais vietnieks. No 1990.gada līdz atvaļināšanai no dienesta bijis Nelikumīgi
represēto pilsoņu rehabilitācijas galvenais speciālists. Interesants ir viņa tā laika raksturojums: «...ikdienas darbā parādīja sevi kā kvalificētu juristu,
disciplinētu darbinieku, iejūtīgu un atsaucīgu pret apmeklētājiem. Ar darbabiedriem draudzīgs un
izpalīdzīgs.»

Jautājums ir šāds: vai pozitīvā raksturojuma devējs zināja, kas ir šis Kostja? 1958.gada 15.maijā
bīskaps Pēteris Strods Svētā Jēkaba katedrālē Konstantīnu Bojāru ordinēja par garīdznieku.